

Na začátku března byla uvedena kantáta úspěšného českého skladatele Juraje Filase za oběti Terezína Moudrost děda Vševěda pro sbor, violoncello a varhany v katedrále St. John the Divine na Manhattanu v New Yorku.

Více zde: <http://www.musicasacrany.com/concerts>

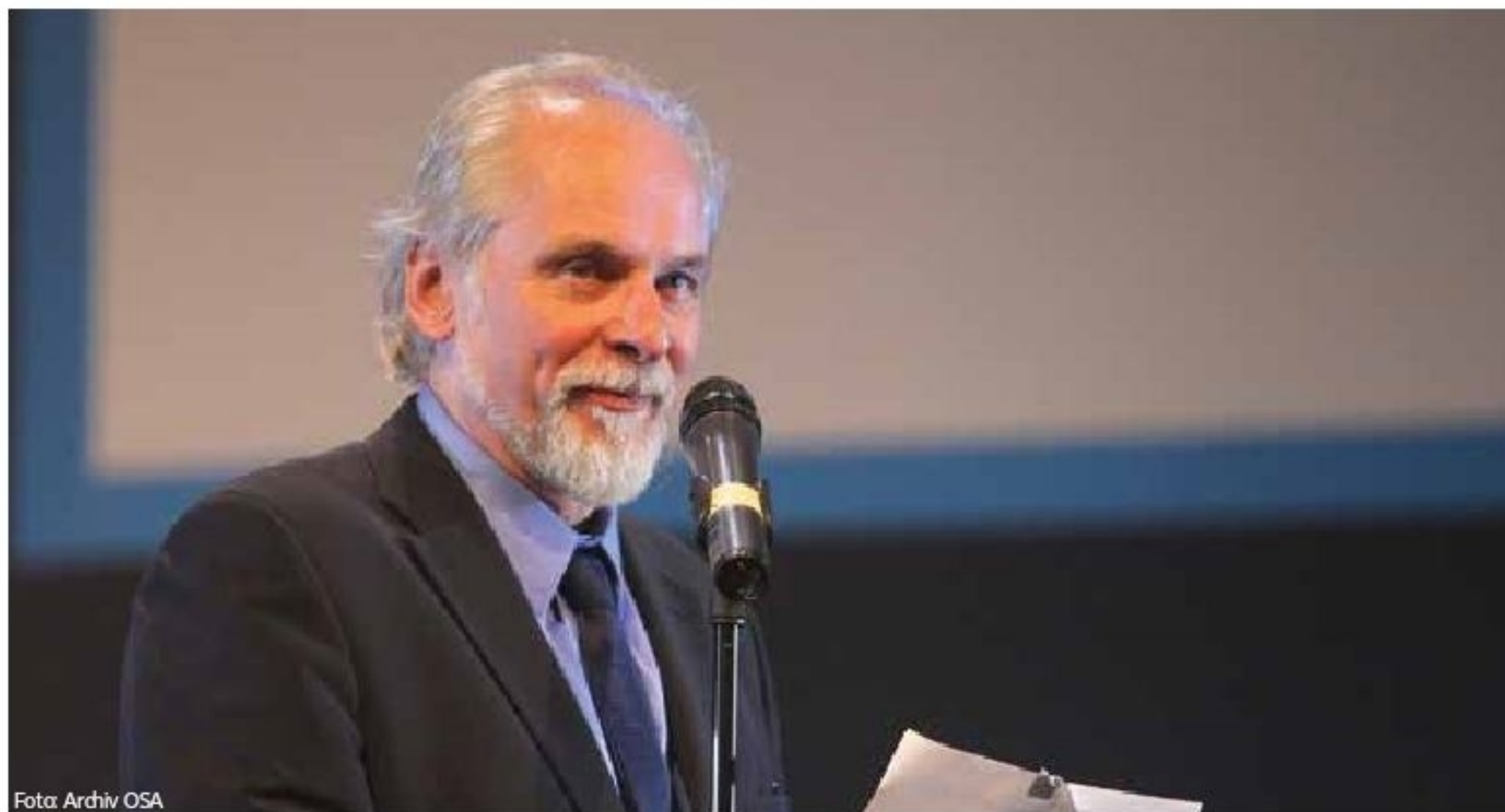


Foto: Archiv OSA

The Wisdom of the Wise Old Man Cantata for Mixed Choir, Violoncello and Organ

Když byli v r. 2011 v Čechách moji milí přátelé z NY Mary Davidson a Arthur Fiacco, navštívili mimo jiné bývalý koncentrační tábor Terezín. Díky silným dojmům, které v nich návštěva vyvolala, jsem byl vyzván k napsání skladby inspirované touto tragickou tematikou. V Terezíně zemřel – kromě mnoha jiných českých hudebníků – také hudební skladatel Rudolf Karel, poslední žák Antonína Dvořáka a profesor Pražské konzervatoře, který byl vedle Josefa Suka učitelem mého učitele skladby na konzervatoři, prof. Jana Zdeňka Bartoše.

Už zamlada, v době 1. světové války, byl Rudolf Karel odvážným legionářem. Čeští legionáři v Rusku spěchali spolu s bělogvardějci zachránit před smrtí

ruského cara Mikuláše II. Do Jekatěrinyburgu dorazili 6 hodin po vyraždění celé carské rodiny.

V době 2. světové války prof. R. Karel ukrýval na své chatě partyzány bojující proti fašismu. Na základě udání byl internován v Praze ve věznici na Pankráci. Po 700 dnech věznění byl převezen do koncentračního tábora v Terezíně, kde ještě dokázal napsat celovečerní operu – *Tři zlaté vlasy děda Vševěda* – podle stejnojmenné pohádky českého klasika Karla Jaromíra Erbena.

R. Karel mohl psát svou operu jen na toaletní papírky, které bachař průběžně vynášel a doručoval Karlovu žákovi Zbyňku Vostřákovi. Ten vytvořil partituru a klavírní výtah. Opera byla poprvé uvedena 28. 10. 1947 v Národním

divadle v Praze. Rudolf Karel se premiéry nedožil, zemřel v březnu 1945, pouhých 6 týdnů před osvobozením Československa.

Moje kantáta reflektující neskutečnou statečnost a humanismus nezłomného charakteru zpracovává části textu Danteho Pekla. Zvolání „Lasciate ogni speranza, voi ch'entrate!“ / „Zanechte vši naděje, kdo vstupujete!“ mohlo být billboardem nad vstupem do lágru smrti. Hlavní myšlenka pohádky K. J. Erbena „jednou jsi nahoře, jindy zas dole, ale ten, kdo ve svém boji vytrvá, dojde blaženosti srdce“ je myšlenkovým protipólem toho předchozího, dávajícím naději ve vítězství dobra a spravedlnosti.

Juraj Filas